

ПРОДУКТИВНІСТЬ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

¹Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Текст присвячено аналізу перспектив розвитку сучасної економічної освіти в умовах глобальної кризи, зокрема з позиції формування соціально-креативного мислення у наступних поколіннях науковців та економістів-практиків.

Ключові слова: економічна освіта, креативне економічне мислення, глобалізація, соціально-економічний поступ.

Keywords: economic education, creative economic thinking, globalization, socio-economic development.

З кожною епохою освітньо-науковий потенціал цивілізації збагачується новими відкриттями та методологічними концепціями. XXI століття не є виключенням, адже вже сьогодні ми спостерігаємо значний сплеск науково-дослідної активності вчених у всьому світі, а отже і поступове оновлення освітніх парадигм. Останні, як відомо, мають враховувати найважливіші здобутки сучасної науки, саме тому неабиякої актуальності набувають нові гуманітарні виклики в сучасній освіті. До того ж, в умовах глобалізації, особливої ролі для ефективного розвитку суспільств набуває освіта економічна.

Саме продуктивність економічної освіти – у всіх її структурних проявах – стає сьогодні одним із ключових елементів ефективного соціально-економічного поступу суспільств та націй. І це не дивно, зважаючи на характерний сучасності стан затяжної економічної кризи, шляхи вирішення котрої все ще не віднайдені. Цілком закономірно, що відсутність ефективних рішень у межах існуючих економічних концепцій та теорій, спонукає сучасних економістів – як науковців, так і практиків – займатися пошуком новітніх соціально-економічних стратегій.

Власне, продуктивна реалізація будь-якої соціально-економічної стратегії вимагає, на наш погляд, не лише значних індивідуальних, але і синергійних колективних зусиль. При чому ці зусилля не можуть обмежуватися суто технічними (матеріальними) засобами. Перш за все, сучасний стан цивілізації зумовлює потребу у новітніх когнітивних розробках, особливо освітніх. Користуючись термінологією феноменологічної соціології, варто наголосити, що саме освіта являє собою ту специфічну сферу соціальної активності, що поєднує в собі одночасно як інтерналізаційний, так і екстерналізаційний виміри соціалізації особистості.

Враховуючи, що освіта є сьогодні «найважливішим елементом розвитку людського потенціалу», тобто духовного капіталу нації, що формує «соціально-культурні і навіть психологічні аспекти навколишнього середовища людини» [1, с. 69], важливо вказати на особливу актуальність розвитку сучасної економічної освіти у вимірі формування новаторських засад та принципів економічної підготовки майбутніх суб'єктів соціальної діяльності, орієнтованих на розвиток соціально-креативного економічного мислення.

Неможливо не погодитись, що саме освічена особистість стає продуцентом соціально-економічного прогресу, хоча залежно від ціннісних настанов та засобів їх реалізації, та ж освічена особистість може спричинити і досить серйозний регрес, а отже аксіологічна складова економічної освіти має стати провідним її елементом. У випадку аксіологічно ефективної економічної освіти індивід, як суб'єкт суспільної діяльності та носій духовного капіталу нації, здатен формувати нові виміри економічного мислення, і, відповідним чином екстерналізувати смисли соціально-економічної свідомості.

Отже, міра продуктивності сучасної економічної освіти буде визначатися рівнем аксіологічно окресленої креативності економічного мислення суб'єктів соціально-економічної діяльності (індивідів, професійних колективів і суспільних груп) та практичною корисністю її результатів. Таким чином, перед сучасною економічною освітою постає завдання сформувати у нового покоління економістів настільки високу культуру креативно-продуктивного соціально-економічного мислення, досягнення котрої дозволятимуть віднайти новітні потенціали для подолання кризи та впровадження стратегій ефективного господарського розвитку як окремих суспільств та націй, так і глобальної економічної системи в цілому.

Література:

1. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України: В 3х т. – Т.1. Економіка знань – модернізаційний проект України. – К.: Фенікс, 2007. – 543 с. – ISBN 978-966-651-440-3.